

Бійтесь гріха!

Пастирський лист

Бійтесь гріха, бо гріхом хо-
че дивовіл згубити світ!

Пам'ятайте слова св. Апо-
стола Якова: «Похіть, зачавши
породжує гріх, а вчинений
гріх породжує смерть». (Як.
1, ст. 15.) Яку смерть? Не
тільки смерть тіла, а й смерть
душевної радості, ту страшну
смерть, якої найбільше нови-
нен боятися кожний христия-
нин.

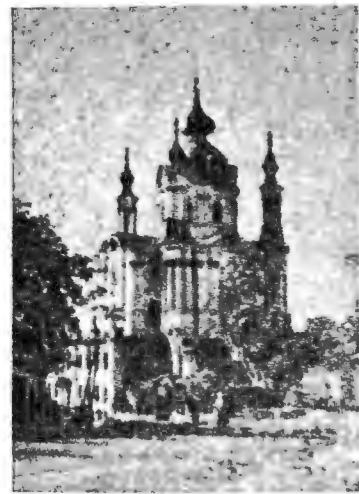
Ось чому я до Вас і звер-
таюся, мої браття й сестри, і
прошу Вас ради Вашого спа-
сіння прийняти мое слово,
щоб врятувати себе від тієї
страшної смерті духовної.

Як же врятуєте себе від
смерті? Дам Вам пораду ело-
вами Апостола: «Кожна лю-
дина нехай буде швидка на
слухання, повільна на слова,
повільна на гнів, бо гнів лю-
дини не творить правди Божої...
Будьте ж виконавцями
слов, а не слухачами тільки,
що обманюють самі себе. Бо
хто слухає слово, а не вико-
нує, той подібний до людини,
що розглядає природні риси
обличчя свого в дзеркалі; він
подивився на себе, відішов і

зараз же забув, який він є.
Але хто заглибиться в закон
звершений, закон свободи і
перебуватиме в ньому, той не
буде слухачем забудькуватим,
але виконавцем діла, блаже-
ний буде у своїх вчинках.
Якщо хто з вас думає, що
він благочестивий і не стри-
мує свого язика, але облещує
свое серце, у того пусте bla-
гочестя.

«Чисте і непорочне благо-
честя перед Богом і Отцем
є те, щоб допомагати сиро-
там і вдовицям у їх скорбо-
тах і берегти себе незабруд-
неним перед світом.

«Браття мої! Майте віру в
Ісуса Христа, нашого Господа
слави, не зважаючи на особи.
Бо якщо на збори ваші ввій-
де людина з золотим перст-
нем, в багатій одежі, і ввійде
бідний в подергій одежі, і ви,
дивлячись на одягненого в ба-
гату одежду, скажете йому:
тобі добре сісти тут, а бідо-
му скажете: ти стань там, або
сидай тут, коло ніг моїх, — то
чи не пересуджуєте ви в собі
і чи не стаєте суддями з ли-
хими думками? Послухайте,

Свято-Андріївський Собор
у Києві

браття мої, чи не бідних сві-
ту вибрали Бог бути багатими
вірою і наслідниками Царства,
яке Він обіцяв тим, що люб-
лять Його?

«А ви занедбали бідного...
«Що користи, браття мої,
коли хто каже, що він має ві-
ру, а діл не має? Чи може ця
віра спасти його? Якщо брат
або сестра не мають денного
харчування, а хтонебудь з вас
скаже їм: ідти з Богом, грі-
тесь і їжте, але не дастъ їм
потрібного для тіла; яка ко-
ристь? Так і віра, якщо не
має діл, мертві сама по со-
бі... Ти віруєш, що Бог єди-
ний: в бісі вірують і трим-
тять... Як тіло без духа
мертве, так і віра без діл
мертва».

А найважче діло —
стримувати свій язик від не-
доброго слова, бо по слову Апо-
стола, людина, що може стри-
мувати свій язик, може стриму-
вати і все тіло: «Ось ми вкладає-
мо вудила в рот коням, щоб во-
ни корилися нам, і керуємо
всім тілом їх. Ось і кораблі,
які вони не є великі, і яки-
ми сильними вітрами вони не
(Закінчення на 2. стор.)

«Ми невідомі, але нас пізнають; нас вважають
померлими, та ось ми живі; нас карають, але
ми не вмираємо; нам роблять прикорсті, а
ми завжди радуємося; ми нічого не маємо,
але всім володіємо».

Св. Ап. Павло

2. Корінт. 6, 9–10.

Бійтесья гріха!

(Закінчення)

рухаються, невеликим стерном скеруються, куди хоче стерничий, — так і язык, невеликий член, а багато робить. Подивися, невеличкий вагонь, як багато речовини запалює; і язык — вагонь, окраса неправди... це, неприпинне зло, він повний смертної отрути. Ним благословляємо Бога і Отця і ним проклинаємо людей, створених за подобою Божою. З тих самих уст виходить благословення і прокляття: не повинно, братя мої, цьому бути. Чи тече з одного джерела солодка і гірка вода? Там, де заздрість і сварливість, там безладдя і все погане... Звідки у вас ворожнеча і сварки?... Бажаєте і не маєте; убиваєте і заздрите, — і не можете досягти; сперечаетесь і ворогуєте і не маєте, бо не просите; просите не одержуєте, бо просите не на добро, а щоб вжити для бажань вашого тіла...

«Не злословте один одного, братя... Ви, що не знаєте, що станеться завтра: бо що таке є життя ваше? — паро, що з'являється на малий час, а потім зникає».

Найстрашніша для душі людської зброя диявола є: гордість, неправда, і гнів.

Тому, св. Апостол Павло вчить нас: «Відкинувши неправду, говоріть правду кожний близьньому своєму... нехай не зайде сонце в гніві вашім... Всяке роздратування, і ярість, і гнів, і крик, і злослів'я з усякою влобою нехай будуть далеко від вас: але будьте один до одного добре, співчутливі, прощайте один одному, як і Бог у Христі простив вам.»

Один з великих подвижників Православної Церкви писше: «Пильно стеж за гордістю: вона з'являється непомітно, особливо в досаді й роздра-

тованості на інших через наймензничні причини».

І тому знову послухай, брате і сестро, первоверхового Апостола Павла, який каже: «Нічого не робіть з гордости

гнів —

ТЕРПЕЛІВІСТЮ,

лінівство —

ТРУДОЛЮБНІСТЮ.

Але найбільше дбайте про ЛЮБОВ.

Пам'ятайте слова св. Апостола Павла: «Якщо я говорю мовами людськими і ангельськими, а любови не маюто я — мідь, що дзвенить або бубон, що гуде. Якщо я маю дар пророцтва і знаю всі тайни, і маю всяке пізнання і віру, так що можу і гори переставляти, а не маю любови — то я ніщо. І якщо я роздам все майно мое і віддам тіло мое на спалення, а любови не маю, то нема мені в тому ніякої користі. Любов довготерпить, милосердствує, любов не заздрить, не пишається, не гордиться, не неподобствує, не шукає свого, не дратується, не мислити зла, не радується неправді, а радується істині, все покриває, всьому вірить, всього надіється, все переносить. Любов ніколи не перестає, хоч і пророцтва припиняться, і язикі замовкнуть і знання скасуються».

ЛЮБОВ — МЕЧ ХРИСТИЯНИНА,

ВІРА — ЩІТ ХРИСТИЯНИНА,

ДОБРІ ДІЛА — СТРИЛИ ХРИСТИЯНИНА.

ВОІНИ ХРИСТОВІ! ПОРАЖАЙТЕ ЦІЄЮ ЗБРОЮ ГРІХ, БО ГРІХОМ ХОЧЕ ДИЯВОЛ ЗГУБИТИ СВІТ!

Нехай воскресне Бог у кожній людській душі і нехай розсиплються вороги Його, і нехай біжать від лиця Його ненависники Його. Амінь.

т. Гайденав, Р. Б. 1947. дня 3. лютого.

о. Ігор Губаржевський, мітрофорний протоієрей.

Дзвіниця Собору Святої Софії у Києві

але по смиренномудрію шануйте один одного вищим за себе».

Найгостріша наша зброя проти диявола: віра, любов і добре діла.

Братя і сестри! Убивайте в собі гріх, бо, як каже Апостол, «Якщо один одного грізете і з'їдате, бережіться, щоб ви не були знищені один одним» (Гал. 5, 14 - 15). Боріться з гріхом — побивайте гріх добрым ділом!

Християни!

поборюйте
гордість —

СКРОМНІСТЮ,

скупість —

ЩЕДРІСТЮ,

бруд —

ЧИСТОГОЮ,

ненависть —

ЛЮБОВЮ,

розпущеність —

СТРИМАНІСТЮ,

«Бог є любов... В любові немає страху, а звершена любов виганяє страх, бо в страху є мука; хто боїться — не досконалий у любові»

Ап. Іоан.

Що таке життя?

Якось надвечір чудової травневої днівні відбулася розмова про життя.

Ворон спітав:

— Що таке життя?

Ті, що почули це запитання, за- мислилися.

Соловей відповів:

Життя є спів.

— Ні, — заперечив хтось. Це був кріт, що висунув з діри голову: Життя — це боротьба в темряві.

— Я вважаю, що життя є розвиток, — сказав пуп'янок троянді.

А метелик, що допіру прилетів і переповнений радістю, сівши на троянді, вигукнув: «Життя є весела гра!»

Жучок, що сидів на стеблі троянди, сказав:

— Життя — це хіль.

— Дурненік, життя — не що інше, як праця, — аж гніваючись проговорив упрій муравель, що на той час трудився, тягнучи стебельце соломи.

А в цей час кілька крапель роси впали на траву і ніби прошепотіли:

«Життя — це страждання».

Орел, що спустився з гір, сказав: «Життя є свобода, життя все дає сильним». І могутнім помахом крил величаво піднісся в височину.

Почало смеркати. Горобець запро- понував закінчити розмову.

— Життя — це сон, — додала ще сова, сидячи біля дупла дерева.

І всі, що слухали, вирішили: «Га- хто ж може це вирішити? Хто знає, чи не є життя лише думкою?»

Гиша запанувала навколо.

На світанку великий вчений у себе вдома загасив лампу і, лягачи спати, з зіханням промовив: «Ех! увесь час чимося і ніколи не можемо все знати, — життя це шко- ла».

Ясно освітленою вулицею йшли додому втомлені молоді люди, а між ними один студент говорив:

— Життя — це невикона- на бажання.

Ранішній вітер прошепотів:

— Життя є вічний рух.

На зеленій траві пасся віл і, ремі- гаючи, говорив:

— Життя — це знищення.

Ось днівиться, я нишу траву, щоб мені жити, а завтра, може, люди з'ї- дять мене самого, щоб їм жити.

Канарка прошебетала:

— Життя — це вічна тюр- ма: народжуєшся і вмираєш у кліт- ці.

Заклопотана качка з гуртом своїх маленьких каченят, що тягли її до ставка, сказала:

— Життя — це неможливість.

Великий павук, сидячи під дубовим листком, сказав:

— Друзі мої, всі ви не знаєте, що таке життя. Життя це вічна плутанина. Отак, плутаючи павутиня, я й смокчу кров із сні- маних у нього мух.

Отже, що таке життя?

Була ясна душою, свята людина, яка сказала: Для мене життя — Христос, а смерть — недбання.

Любий брате, — чим же життя є для тебе?

РЕЛІГІЯ І НАУКА

Прот. о. Ю. Татомир

Що таке наука?

Наука — це система досягнутих знань про дійсність. Отже, саме визначення говорить про те, що наука: 1. є система, тобто не випадкова збірка знань, а упорядковане їх з'єднання і 2. є система знань, досягнутих, себто не всіх, а тих, що вже опановані. Наука завжди рухається вперед, вивчає нові ділянки життя, переглядає старі, уже, здавалось вирішенні питання, йдучи шляхом шукань, сумнівів, заперечень, припущенів, що іноді бувають і по-милковими.

Що таке релігія?

Релігія — це з'єднання з Богом. Релігійні істини сприймаються безпосередньо тими вищими властивостями духовного відчуття, якими наука не володіє. Як сліпий не уявляється, що таке світ, а глухий — що таке звук, так і людина жорстокого серця не розуміє Бога: «Хто любить Бога, тому дано знання від Нього» (Кор. 3, 3). Релігія (не всяка, а тільки правдива) веде людність не тільки вперед (зовнішня культура), а вгору до Бога. «Будьте звершенні, як Отець ваш, що на небі, звершений», — раже Христос. (Мф. 5, 48).

Чи можна порівнювати науку й релігію?

Усе можна порівняти, тільки в світлі одного критерія. Тому для порівняння можна брати у релігії тільки ті її твердження про дійсність, що є спільні для релігії і науки.

Чи протирічить наука релігії?

Ні — не протирічить. Всі вчені, що ощасливили світ своїми

винаходами вірili в Бога, і сама наука приводила їх до первопричини всього, до Бога. Релігія протирічить не науці, а нашим поверховим знанням з наукою і релігією.

На чому основуються твердження про протиріччя науки і релігії?

Три причини є основою цього:

— Перша причина — пізнання. Наука протирічить релігії в очах того, хто не знає ні науки, ні релігії. «Помиляєтесь ви, не знаючи писання, амі сили Божої», — сказав Христос (Мф. 22, 29).

Друга причина полягає в тому, що часто ми думки окремих учених (частіше псевдовчених) називаємо науковою і забуваємо, що не тільки питання релігії, а навіть складні наукові проблеми, не завжди всіма ученими однаково трактуються. «Між вами будуть лжеучителі... котрі дорогу правди ху- литимуть» — каже Св. Апостол Петро (2, 1—2).

Третя причина — наше небажання обтяжувати себе моральними обов'язками. «Буде час, — каже Св. Апостол Павло, — а в своїх похоях виберуть собі учителів, щоб вони іхні уші улещували. Вони слухатимуть від правди відвернуту та до байок нахилятися.» (2 Тим. 4, 3—4). І коли б перше — ліпше аритметичне правило було пов'язане з обов'язком допомогти бідному, то воно здійслювало б не менше заперечень, як перша — ліпша релігійна істина. «Полюбили люди темряву більше, ніж світло, були бо лихі їх учники». (Іоан. 3, 19).

«Перше я засвоюю кривду і шкоду воював, тепер буду воювати за наше православну віру.»

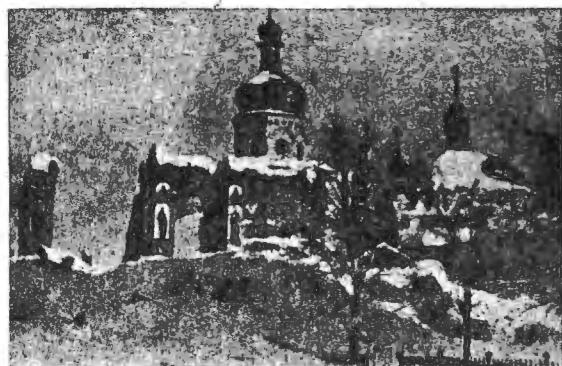
(З відповіді Богдана Хмельницького посла Яна Казимира 1649 року в Переяславі).

На світлині:

Пам'ятник Богдану Хмельницькому у Києві.

Києво-Печерська Лавра

Києво-печерський монастир — стародавня православна українська святыня. Заснований преподобними Антонієм і Теодосієм, в час князювання Ярослава Мудрого (XI ст.), він став огнищем християнської освіти, фортецею православ'я, колискою релігійних народів та традицій. Його ченці почали писати першу історію України (літописець Нестор і інші), з його мурів захищали ченці свою святиню від нападів ворогів, в його друкарні друкувалася велика кількість богослужбових книг і цінних богословських трудів, написаних іноками й архимандритами монастиря в оборону православної віри. Архимандритами його були пізніший київський митрополит Петро Могила, Іоан Борецький і інші.

Український народ тисячами йшов на поклоніння києво-печерським святыням: чудотворному образові Успіння Пресвятої Богородиці і мощам Святих Угодників Божих, що спочивають у Близких і Дальних Печерах. Боголюбиві наші гетьмані, як гетьман Іван Мазепа і інші, розуміли релігійно-виховне і національно-творче зна-

чення Києво-печерського монастиря, відбудовували його, розширявали, обдаровували щедрими дарами...

Але розумів це і ворог. Петро Перший і Катерина Друга, взявши Україну до своїх рук, зразу ж звернули свою увагу на Києво-печерський монастир, щоб з цією загальномувати його релігійно-національну діяльність. Заборонено було друкувати в староукраїнській мові православні богослужбові книжки, взагалі заборонено було будьщо друкувати без царської синодальної цензури, конфісковано книжки, вже видрукувані, заслано на північ ряд провідних монахів тощо. Це був початок нищення глибоко православного стародавнього монастиря.

Після падіння російського царства до влади прийшли одверті безбожники. Вони скасували Києво-печерську лавру як монастир, перетворивши її на інвалідне містечко, а пізніше — на «музей». Більшість ченців виарештувано, а решту вигнали за межі монастиря. Частину св. мощей викинено з трун, в лаврсь-

ких церквах заборонено відправляти Служби Божі.

Монастир умер, тільки величні будівлі Храмів Божих, насамперед, велика Успінська Церква, нагадували про давню славу, вагу і діяльність Києво-печерського монастиря, готову воскреснути при першій можливості. Щоб затерти і це видиме нагадування, вороги нашої святої Віри вирішили знищити головні будівлі монастиря, передовсім, Успінську Церкву і Лаврську дзвіницю. Під час останньої світової війни під них підкладено було міни. В наслідок вибуку мін, підкладених під Успінську Церкву, ця стародавня Святина, свідок княжої України, перетворилася в купу каміння і рештки стін.

Проте не пощастило зруйнувати український православно-національний Дух, який вибухне, як наймогутніша міна, у слушний час, щоб раз на завжди перетворити у безнадійну руїну ворожі наміри вбити християнську душу українського народу.

На світлинах:
Києво-Печерська Лавра
до і після зруйнування.

НА КАМЕНІ СТОЇТЬ ЧОЛОВІК

На камені стоїть чоловік.

Стоїть у благенікому пальті на холодному камені, холодний вітер протирає вимучене тіло на чужій холодній півночі.

Тільки очі чоловіка гарячі, розжарені, пекучі.

Сьогодні неділя. Наказали стояти в лютий мороз на камені увесь день за те, що відмовився різати ліс у неділю. А відмовився, бо гріх.

«Ось іде ротний. Мабуть, знову битиме. Боже, будь милостивий до мене, грішного».

— Працювати будеш?

— У будень буду, а в неділю і в свято — ні.

— Уперта скотина. Не вистоїш, міднолобий.

— Як Бог поможе, то й вистою.

— А як твій Бог не поможе?

— То візьме до себе.

— Дурак...

«Пішов і не бив. А якби зінав, що стою тут з радістю, а не з досадою, то неодмінно бив би. Хвала Тебі, Господі, що привів мене пот-

рудитися для Тебе на цьому камені. Стою, як у церкві».

Чоловік поволі склав поснілі пальці, щоб перехреститися, вирівняв пучки великого, вказівного і середнього й обережно поклав їх на високе, глибоко порізане зморшками чоло, на запалі груди і вип'яті кістки широких плеч.

«Во ім' Отця й Сина і Святого Духа. Амінь. Пом'яни, Господи, Святу Православну Українську Церкву і всіх, що у вірі православній твердо стоять, диявольськими спокусами не зламані».

«Не зламані...»

Виринуло з минулого хитре, облесливе обичяє слідчого: «Як не призидаєш у змові проти влади, то підпишішь зрешення від попівства, що Бога немає і що ви дурили людей. Будете вільні, дамо вам добру посаду, і ніхто не буде вас переслідувати». Через хвилину додав: «А не підпишете, — згноїмо по тюрях і докінчимо на далекій півночі»...

І ось він тут, на півночі. Раніше стояв на катедрі автодорії Київського університету, потім перед престолом Святої Софії, а нині стоїть тут, на холодному сибірському камені... «Не зламали».

— Замерз? Може, вже підеш на роботу, погрієшся?

— «Знову ротний»

— Не піду.

— То тут тобі й каюк буде.

«Сердиться. Не відкинь мене, Господи, від лиця Твоєго і Духа Твого Святого не відійми від мене. Поверни мені радість спасіння Твоєго і духом могутнім укріпі мене».

Проходить якась рота ув'язнених на нову дільницю лісозорозбірки, поглядаючи прикіплюють до напівживого чоловіка, що стоїть на камені і дивиться в безкрай долину неба широко розкритими гарячими очима.

Він їх не бачить, цих людей. В цю хвилину він бачить камеру ч. 17, в яку його навмисне посадили були до вуркаганів і злодіїв. Вуркагани, побачивши ненависного ім попа, зразу накинулися на нього, подерли на ньому рясу, тієї ж ногі вібрали йому сорочку, — мусів

Виконуймо наші святі обов'язки!

Тяжкий і почесний обов'язок ляє на наше сестрицтво, як і на все жіночтво на еміграції. Ми кинуті в чужу, холодну сіру країну. Серед нас немало жінок без чоловіків, дітей без матерів. І тут ми, сестрички, завжди повинні бути пильними вартоюми інтересів, усіх зневеденіх і покривдженіх, завжди, — і то своєчасно — допомагати їм морально і матеріально. Сестричка повинна вийти за поріг свого особистого життя, у широкий світ служінням біжньому своему, насамперед, вдовам і сиротам. На кожному кроці життя повинно бути віправдане прекрасне ім'я «сестричка», — ми повинні бути справді рідними сестрами для кожної людини, що потребує тепло-го християнського співчуття, уваги, допомоги, насамперед, для сирот, вдови, інваліда, бо таку заповідь дав нам сам Господь Ісус Христос.

З радістю можемо ми сказати, що зерно науки Христової серед нашого православного жіночтва не падає на кам'яністий ґрунт. Жіноче серце християнки, українки чуло відзвівача на горе біжнього почуттям глибокої любові. І ми бачимо плоди цієї любові. Сестричка Монастирська взяла на своє виховання двох сиріт, віддає їм усі сили, час і все своє уміння, щоб зробити з них добрих християнок і патріоток-українок. Сестричка Порохня теж сердечно і розумно виховує сироту. Вихованки і першої і другої сестричок завжди чистенькі, веселі, і не буде неділі, чи свята, щоб вони не модилися разом із своїми виховательками-матерями в церкві. Сестричка Мальчук взяла на своє виховання немовля і стала для нього справжньою матір'ю. Сестрички бу-

ли ініціаторками збірки продуктів для допомоги хворим, яку один раз завезли у Вінтермоор, а другий — у Бад-Мундер, а також зібрали разом із греко-католицьким братством дуже поважну допомогу, надіслану до Мунстера і т. д.

Еміграція наша ще не скінчилася. Обставини нашого життя на еміграції дедалі ускладнюються, і тому сестрицтво, жіноча організація і СХС, які діяли у деяких згаданих вище збірках разом, повинні і надалі діяти спільним фронтом. Що більше нас буде членами цих організацій, тим мотгніша буде їх матеріальна база, тим більша буде допомога нашим людям.

Дорогі сестрички! Ми наближаємося до Великодніх свят. Наш обов'язок подбати, щоб свята пройшли; як належить. Українська жінка повинна власті всє своє серце в турботу про те, щоб Великодні свята пройшли за традиціями наших батьків і дідів і відновили в наших душах світливий образ нашої незабутньої Батьківщини. Багато праці чекає нас перед Великодніми свята. Ми повинні подбати, щоб у День Воскресіння Христа у кожного зндоленого зродилася щаслива усмішка на його змученому обличчі. Наслідуючи Христа, що з любов'ю віддав своє життя за нас, ми повинні виконати цей святій обов'язок. Сестрички! Прозвідімо Великодні свята як належить українським жінкам і християнкам. Зміцнююмо в серцях синів і дочок нашого народу любов до стародавніх українських християнських звичаїв і обрядів, а через них і в них палку любов до нашої Батьківщини.

О. Губаржевська.

ходили до половини голий, — били за те, що не хотів грата з ними в карті, смикали за волосся, пересміяювали і танцювали, коли молився Богу.

А півтора місяця пізніше ті самі люди виліплювали з хліба чашу і дискос, вирізали з дерева чудовий різний хрест, а той, що спочатку найдошкульнише був, віддав своє єдине простирано на ризу.

І перед його очима — Служба Божа, що правилася в камері на Великден, коли в хлібі передали звілі до в'язниці антиміс.

Ще ніколи не правив він такої гарної літургії. Обличчя вchorашніх вураганів і злодіїв світилися чистою дитячою радістю. Тільки один сидів у кутку Сьомка Ритник, сидів з темним, аж чорним лицем і не приєднувався до реєсту. Камерники вирішили, що він безнадійний. І на цей раз Сьомка сидів осоторонь, але виразно видно було, що незвичайна подія, яка відбувалася в камері, не була йому байдужа. Він підняв очі, жадібно всмоктувачи в себе слова проповіді: «Основоположник індійської релігії — Будда не приймав у склад своїх

послідовників людей, що в минулому заподіяли великі злочини і гріхи: пиячили, убивали, розпугничали тощо, бо вважав їх безнадійно загиблими. А у Христа немас «безнадійних», тому що Христос має силу і митаря, і блудницю, і розбійника навернути на путь правди. Силою Божественного Добра може Він перемогти силу дияволського зла у кожній людині. Це станеться в ту хвилину, коли душу людини освітить світло катята і вона полює Христу так, як сам Христос полюбив людей, пострадавши і вмерши за них. І сьогодні Воскресіший широко відкриває двері спасіння кожній душі, яка хоче спастися».

Після цих слів Сьомка руничко встав і кинувся між в'язнів. Не встигли опам'ятатися, як Сьомка обійняв його, священика в ризах, і почав голосно плакати, схиливши голову на фелону. Затихши, промовив: «Прости й мене, Христе, якщо маєш силу і таким прощати!» — і впав на цементову долівку.

Лежав йкийсь час нерухомо, ніби вмер.

Тоді справді вмер колишній Сьомка, що під час грабіжницьких на-

Павло СТЕП

ВИГНАНСЬКЕ

О, Боже наш, Заступнику єдиний!
Ламає крила нам ліхий самум:
Ми, вигнані із нашої країни,
Зневажені і кинуті на гуму,

мокли,

Чужі степи ми мусіли містити,
Страшний над нами й досі меч

Дамоклів

На ниточці гонесенькій висить...
На нас полюють, мов на звірів

диких,

А ми йдемо в Незнане навміння,
Нам завдає турбот і мук великих

Жахна непевність сівтрішнього

дня.

Нас обкідають брудом перед

світом,

Стараються брехнею роз'єднати
За те, що правду смімо любити
І хочем вільно жити, а не конати
Звичайні ми, а не якісі герой,

Не ваблять нас ні поза, аві жест,

Проти брехні ворожої і зброї

Ми маєм зброю — сонцескійний

хрест.

Забрали в нас політу потом

землю,

Сади веселі й затишні гаї...

Як кару, Боже, все це ми приемлем

За батьківські гріхи і за свої.

Та нарікати на Тебе ми не смієм,

Не огортає нас крилом одчай,

Бо яснооку дав Ти нам надію

Вернутися у любий Рідний Край.

КУДИ?

Ухав чоловік учвал на коні.
По дорозі зустрів він другого, який спітав його:

— Куди?

— Спитай моого коня! — відповів той.

Друже, і ти ідеш по життєвому шляху швидше від цього вершника, але чи знаєш, куди, в якому напрямку скеровуєш ти свою душу?

Може, світ несе тебе, як той кінь свого іздя, а ти й не знаєш куди?

коків забив неодну людину, а встав з підлоги інший, новий, з таким же світлим обличчям, як і всі присутні на тій незабутній службі Божій у в'язничній камері ч. 17.

У восьму його священицькому житті це була найбільша радість, бо Христос через нього одержав одну з великих Своїх перемог.

«А тепер хочу застравити оцим каменем? Нещасні!»

І, стоячи на камені, священик висланець молився: «Повсякдень благословлютиму Тебе, Господи, і буду хвалити ім'я Твоє повік і на вікі вічні... До Тебе вдаюся: навчи мене чинити волю Твою, бо Ти — Бог мій, бо в Тебе джерело життя, у світлі Твоїм побачимо світло...»

Він відчуває, що його охопило незвичайноє приємне тепло, якого ще ні разу не відчував за чотири роки заслання. Ось і джерело цього тепла, ясне сяйво на небі.

Що це? Північне сяйво? А чому ж воно гре і швидко наближиться?

Він уже добре бачить, що це не північне сяйво, а сяйво від образа, але ще не годен розібрati, від якого.

Короткий біблійний вказівник

Беручи на увагу особливості наших умов життя, а в цих умовах майже цілковиту відсутність релігійної літератури, вважаємо корисним подавати частинами короткі вказівки, де в Біблії можна знайти підтвердження тих чи інших важливих для християнства думок. Ці вказівки подаються в певній системі, а саме: 1-й розділ — Бог; 2-й — Ісус Христос; 3-й — Дух Святий; 4-й — Ангели; 5-й — Диявол; 6-й — Людина; 7-й — Гріх; 8-й — Закон, даний Богом; 9-й — Віра; 10-й — Молитва; 11-й — Св. Біблія; 12-й — Церква; 13-й — Родина (Сім'я); 14-й — Громадське життя; 15-й — Герпіння і утіхи; 16-й — Есхатологія; 17-й — Головні притці з Біблії; 18-й — Головні події, чудеса і сцінення Господа нашого Ісуса Христа; 19-й — Головні події, чудеса й сцінення, згадані в Св. Біблії; 20-й — Важливіші особи й місця, що є в Біблії; 21-й — Короткий путівник по Святому Письму.

Приклади:

1) У розділі 2-му «Ісус Христос», серед інших тверджень, є твердження: «Єдиний без гріха», після якого за-значено: I Петр. 2, 22; I Ioан. 3, 5; 2 Кор. 5, 21; Євр. 4, 15; 7, 26.

Це означає, що про те, що Ісус Христос є єдиний без гріха, сказано в першому посланні св. Апостола Петра, глава друга, двадцять другий стих; у інершому посланні св. Апостола Іоана, глава третя, п'ятий стих, у другому посланні св. Апостола Павла до Корінтян, глава п'ята, двадцять перший стих і в посланні Св. Апостола Павла до євреїв, глава четверта, п'ятнадцятий стих і глава сьома, двадцять шостий стих.

2) У розділі 21-му «Короткий путівник по Святому Письму» увесь матеріал розташований за абеткою. Там бачимо, напр., слово «Істина» подане так: «Істина. Чис. 23, 16.

Пильніше придивляється і починає розпізнавати, що це образ Божої Матері — Нерушимої Стіни.

Сліво охоплює його, священика Української Автокефальної Православної Церкви довкола, і він бачить, що стоїть у Київському Софійському Соборі. Образ Божої Матері став на своє місце, золотого грас на пішних завитках іконостаса, зі стін церкви з привітною стріманістю дивляться на нього з фресок і мозаїк аскетичні лики святих.

Він проходить у вівтар, облягається у сріблястоблакитні ризи і починає правити Божественну Літургію.

Перед його очима скилилися мозаїчні апостоли коло Царя Слави.

І він теж скилився перед престолом і молиться за Церкву.

Чує, що хтось бере його під руки і підводить з колін. Підносить голову і бачить обабіч себе двох українських митрополитів-мучеників, що вмерли в катівських тортурах, залишивши вірними Православній Вірі і Батьківщині. Один нижчий, і старший, з великою білою бородою, а другий молодший

Псал. 18, 10; Ioан. 14, 6; 2 Кор. 1, 20; Ефес. 4, 25. Тит. 1, 2. Євр. 6, 18. Це означає, що вказане слово вживався в переліченіх місцях Біблії.

1. БОГ

Не створений — Бут. 1, 1; Ісх. 3, 14; Ioан. 5, 26; Рим. 11, 25—29.

Дух — Втор. 4, 15—19; Ioан. 4, 24; 2 Кор. 3, 17; Євр. 12, 9.

Невидимий — Ісх. 33, 20; Іов. 9, 11; Ioан. 1, 18; 1 Ioан. 4, 12 Євр. 11, 27; 1 Тим. 1, 17.

Незображенний — Іов. 5, 8—9; Псал. 138, 6; 144, 3; Іс. 40, 28; Мат. 11, 27.

Надвічний — Ісх. 3, 14—15; Іс. 14, 12; Іер. 10, 10; Рим. 1, 23; Об'яв. 1, 4—8.

Незмінний — Чис. 23, 19; Мал. 3, 6; Лук. 21, 33; Як. 1, 17.

Безмежний — 3 Цар. 8, 27; 2 Пар. 2, 6; Псал. 138, 7—10; Рим. 11, 33—36.

Безконечний — Псал. 101, 26—28; 1 Тим. 6, 16; Євр. 1, 11—12.

Всюдисущий — Іов. 28, 24; Псал. 138, 7—10; Прит. 15, 3; Іер. 23, 34; Євр. 4, 13.

Всезнаючий — 1 Цар. 2, 3; 3 Цар. 8, 39; Марк. 13, 32; Рим. 11, 32—35.

Премудрий — Іов. 12, 13; 37, 10—24; 1 Тим. 1, 17; Ефес. 3, 10;

Всемогутній — Бут. 17, 1; Втор. 10, 17; Іов. 37, 23; Мат. 19, 26; Рим. 1, 20.

вищий з меншою чорною, трошки рудуватою.

Як преподобні Антоній і Теодосій.

— «Підеш з намі, сину, — говорить старший, бере в руки його душу і передає Цареві Славі.

А Христос, як і апостоли, вже не з камінчиків, а живий, радісний, променістий.

— «Блажені ви, коли вас ганьбятимуть і гнатимуть та розпускатимуть про вас усіку лиху славу не-правдиво. Мене ради», — каже Христос, Цар Слави, і простягає руки до нього, свого вірного священика...

На дзвіниці Святої Софії дзвона, усі дзвони, і міліони срібних дзвоників дзвонять у теплій прозорій блак. ті...

Прийшовши втретє, ротний побачив примерзлий до каменя колінми і головою труп.

Але ротний був сліпий і не бачив, що на камені віри і далі стоїть великий невмирущій дух людини — мученика, двадцятого століття за Святу Православну Віру і многострадального українського народу.

І. Тиверець

Вседобрий — Іс. 54, 10; На-
ум. 1, 7; Марк. 10, 18; Рим. 2, 4.

Святий — Ісх. 15, 11; Лев. 19, 2, 22, 32; І Цар. 6, 20; 16, 10; Іс. 6, 3; 40, 25; Ос. 11, 9; Лук. 1, 49; І Петр. 1, 16; Об'яв. 4, 8; 15, 4.

Всеправедний — Псал. 144, 17; Іс. 30, 18; 45, 19—25; Рим. 1, 17—18.

Істинний — Втор. 32, 4; Еп. 10, 10; Ioан. 3, 33; Об'яв. 19, 11.

Справедливий — Псал. 7, 12; 49, 6; 2 Тим. 4, 8.

Єдиний — Втор. 4, 35—36; Іс. 44, 6—8; 45, 22; Ioан. 17, 3; І Кор. 12, 5—6.

Троїчний в лицах (особах) — Іс. 6, 8; 48, 16—17; 2 Кор. 13, 13; Ефес. 2, 18.

Творець світу — Бут. 1, 1; Іс. 45, 5—8; Іер. 32, 17; Діян. 4, 24; 17, 24, 26.

Промислитель — І Цар. 2, 6—9; Іов. 34, 21; Псал. 112, 5—7; Мат. 6, 25—34; 10, 29, 30; Рим. 8, 27.

Хоронитель — Псал. 120, 4.

Довготерпливий — Ісх. 34, 6; Псал. 102, 8; 2 Петр. 3, 9; Рим. 15, 5.

Многомилостивий — Іс. 34, 6—7; 55, 7; Іер. 9, 24; 2 Петр. 3, 9; 2 Кор. 1, 3.

Той, що ненавидить зло — Псал. 5, 5, 6; 33, 17; Авв. 1, 3; Ioан. 3, 36; Рим. 1, 18; Ефес. 5, 6.

Той, що карає за неправду — Іер. 5, 7—9; Євр. 2, 2.

Той, що хоче спасіння всіх — Єз. 18, 23, 31—32; 33, 11.

Слава Божа — І Цар. 29, 11; Псал. 18, 2; Іс. 42, 8; Ioан. 11, 40; Об'яв. 21, 23.

(далі буде)

НЕВДАЛЕ ГЛУЗУВАННЯ

Один безбожник хотів поглузувати з священика тим, що до церкви ходять переважно жінки, а чоловіків обмаль, і він презирливо зауважив священикові:

— Дві третини тих, що ходять до вашої церкви — жінки.

На це він дістав відповідь:

— А дві третини злочинців, що сидять по ваших тюрмах — чоловіки

РЕДАГУЄ

Мітр. прот. І. Губаревський
Друк. Кооп. В-ва «Заграва»
в Гайденав. Зам. ч. 470061

ЦНА 1 н. \м.